

TAKUULLA
RAKENTEISIIN!

TAKUULLA RAKENTEISIIN! TAVOITE

1. VOIMALA-yhteistyömalli, toiminta rakenteisiin
2. Vanhusten fyysisen ja psyykkisen hyvinvoinnin tukeminen kehittämällä luovuutta ja kulttuurisia elementtejä sisältäviä työtapoja

Takuulla & Hyvinvointivoimala

TAKUULLA – Taiteesta ja kulttuurista hyvinvointia

- Iloa terveyttä ja hyvinvointia kuntalaisille
- Taide- ja kulttuuriosaamista sosiaali-, terveys- ja opetusaloille
- Uutta osaamista ja työtä kulttuurialoille
- Takuulla-työparimallissa kyse yhteiskehittämisestä

Itä-Suomen Hyvinvointivoimala (VOIMALA)

- Moniammatillinen yhteistyöverkosto
- Työelämän ja koulutuksen kehittäjä
- Terveysten, hyvinvoinnin ja sosiaalisen osallisuuden edistäjä

Takuulla! – Taiteesta ja kulttuurista hyvinvointia

Taide- ja kulttuuriosaamista sosiaali-, terveys- ja opetusaloille

- Tavoitteena ihmisten kokonaisvaltaisen hyvinvoinnin edistäminen
- Vuorovaikutteista, kohderyhmää aktivoivaa ja osallistavaa toimintaa, jossa hyödynnetään luovien alojen menetelmiä
- Pitkäkestoista toimintaa (15–30 kertaa), jolloin syntyvä uusi osaaminen ehtii juurtua työpaikoille
- Oma harrastuneisuus hyötykäyttöön → työhyvinvointia ja pidempiä työuria

Uutta osaamista ja työtä kulttuurialoille

- Yhteiskehittämisestä uutta osaamista taide- ja kulttuurialoille → taiteen ammattilaisten ja kulttuuriyrittäjien työllisyyden parantuminen
- Uutta työtä, ehkä jopa uusia ammatteja kulttuuri- ja sote-alojen rajapintaan
- Työparimalli mahdollistaa turvalliset kokeilut haasteellisissakin toimintaympäristöissä esim. sairaalassa

Takuulla-työparimalli

Takuulla-työparimallissa kyse yhteiskehittämisestä

- Taidetta ja kulttuuria hyödyntävää monialaista kehittämistyötä
- Edullinen tapa täydennyskouluttaa henkilöstöä työpaikalla ja työaikana
- Toiminta räätälöidään työyhteisölle sopivaksi, työntekijät pääsevät heti soveltamaan oppimaansa
- Eri alojen ammattilaiset kehittävät ja oppivat yhdessä, “ristipölyttävät” → koulutuksiin
- Työparitoiminta suunnitellaan ja toteutetaan eri alojen ammattilaisten yhteistyönä (sote-, kulttuuri- ja opetusalat sekä teknologia)

Takuulla-menetelmää kehitetty vuodesta 2012

- Kehitystyö tapahtunut Kuopion konservatorion ja Kuopion kaupungin toteuttamissa Takuulla-hankkeissa
- Living Lab -toimintaa: ennaltaehkäiseviä, terveyttä ja hyvinvointia sekä sosiaalista osallisuutta edistäviä hyvinvointipalveluja
- Erityinen mielenkiinnon kohde kohonneen riskin väestöryhmät ja sairastuneet → säästöä kunnille

Itä-Suomen Hyvinvointivoimala (VOIMALA)

Moniammatillinen yhteistyöverkosto

- Kehittää kulttuurin mahdollisuuksia hyödyntäviä hyvinvointipalveluja ja siihen liittyvää moniammatillista osaamista sekä uutta liiketoimintaa
- Yhteistyö vahvistaa tutkimus- ja kehittämistoiminnan sekä koulutuksen ja työelämän välistä yhteistyötä
- Yhteistyössä alueen kuntien kanssa

Työelämän ja koulutuksen kehittäjä

- Eri alojen ammattilaiset yhdessä oppimaan ja kehittämään omaa työtään
- Luovista menetelmistä, taiteesta ja kulttuurista työkaluja työelämän parantamiseen, työhyvinvoinnin lisäämiseen sekä työurien pidentämiseen
- Olemassa oleviin ammatteihin ja työtehtäviin työmenetelmiä ja ammattiosaamista toisilta osaamisaloilta
- Tarve- ja asiakaslähtöisesti uutta osaamista sekä uudenlaisia palveluja → viedään koulutuksiin
- Lisätään työn imua, rikastetaan työn tekemistä ja luodaan uusia joustavia työnteon tapoja

Terveyden, hyvinvoinnin ja sosiaalisen osallisuuden edistäjä

- Kehitetään moniammatillisesti terveyttä edistävää, toimintakykyä säilyttävää, parantavaa ja kuntouttavaa toimintaa
- Kehittämistyön painopisteenä kohonneen riskin väestöryhmät ja sairastuneet
- Sote-alojen näkökulmasta kyse uusien työmenetelmien ja koulutuksen kehittämisestä sekä sosiokulttuurisesta innostamisesta
- Kulttuurialojen näkökulmasta toimitaan yhteisötaiteen, pedagogiikan ja terapian rajamaastossa ja luodaan tulevaisuuden työtä ja koulutusta
- Hyvinvoinnin ja terveyden edistäjä ja palvelujen kehittäjä kunta-sote-rajapinnassa

Takuulla iloa!

Omaishoitajille ja heidän läheisilleen iloista yhdessäoloa musiikin, kuvataiteen ja tanssin parissa

Kevään 2017 aikana kuopiolaisille omaishoitajille ja heidän läheisilleen tarjotaan voimaannuttavaa, aktivoivaa ja toimintakykyä ylläpitävää ja lisäävää kulttuuritoimintaa. Taidepedagogien ohjaamassa Takuulla-toiminnassa on pääpaino musiikissa, mutta muutamalla kerralla keskitytään myös tanssiin ja kuvataiteeseen.

Takuulla-ryhmät kokoontuvat 15 kertaa kevään aikana. Yhden toimintatuokion kesto on 45 minuuttia. Toiminta käynnistyy helmikuun lopussa. Ilmoittautuneisiin ollaan puhelimitse yhteydessä aloituspäivän varmistuttua.

Suokadun toimintakeskus, liikuntatila, keskiviikkoisin klo 11.30

Puijonlaakson palvelukeskus, Mummola, perjantaisin klo 10.30

Mäntylän toimintakeskus, ruokasali, perjantaisin klo 13.30

Pyörön palvelukeskus, ruokasali, perjantaisin klo 9.00

Juankoski, livolan palvelukeskus, toimintahuone, tiistaisin klo 14.30

Maaninka, Ollinniemen palvelukeskus, Ainolan aulatalo, perjantaisin klo 13.30

Nilsinä, Palvelutalo Tilhila, Iso pääsali, tiistaisin klo 12.00

Toiminnasta vastaa Itä-Suomen Hyvinvointivoimala (VOIMALA) ja siihen liittyvän tutkimuksen toteuttaa Itä-Suomen yliopisto. Itä-Suomen Hyvinvointivoimala on moniammatillinen yhteistyöverkosto, jonka yksi keskeinen tehtävä on terveyden, hyvinvoinnin ja sosiaalisen osallisuuden edistäminen.

www.hyvinvointivoimala.fi

Toiminta on ilmaista ja toteutetaan Valtionkonttorin Kuopion kaupungille myöntämällä perintörahoituksella

Ilmoittautumiset ja lisätiedot:

Takuulla-hanke, Eeva Mäkinen puh. 045 136 0202

Kuopion kaupungin omaishoidon tuki, puh. 017 183 441 (ma-to klo 8–10)

Kuopion Seudun Omaishoitajat ja Läheiset, Pirkko Kuukkanen puh. 044 0353 520

Pohjois-Savon Muisti, Eija Rytönen puh. 040 526 3481

Tervetuloa mukaan!

Takuulla virkeyttä taidepajat, työparimenetelmä

- Kotona asuvat ikääntyneet, päiväryhmäasiakkaat ja kaupungin asumisyksikön asukkaat, ikäihmisten talojen asukkaat ja vuorohoidon asukkaat, 9 toimintaryhmää
- Lisäksi Harjulan sairaalan osastojen potilaat

Hyvinvointivoimala koulutuksen ja työelämän uudistaja

Itä-Suomen Hyvinvointivoimala on yhteistyöverkosto. Sen tehtävänä on kehittää kulttuurin mahdollisuuksia hyödyntäviä hyvinvointipalveluja. Siihen liittyy moniammatillista osaamista ja uutta liiketoimintaa.

Teksti: Jouni Vornanen

Tavoitteena on vahvistaa tutkimus- ja kehittämistoimintaa sekä koulutuksen ja työelämän välistä yhteistyötä. Päämääränä on verkostoyhteistyön laajeneminen ja vakiintuminen Itä-Suomen alueella pysyväksi toiminnaksi vuoteen 2020 mennessä.

Kokemuksia ja osaamista on hankittu Kuopion konservatorion ja Kuopion kaupungin yhteistyössä toteuttamissa TAKUULLA -hankkeissa, joissa musiikkia ja tanssia on vuodesta 2012 viety muun muassa neuvoloihin, kouluihin, saira-

laan, psykiatrian keskukselle, yhdistyksiin ja palvelukeskuksiin. Palveluja tarjotaan lisäksi työikäisille, senioreille ja turvapaikanhakijoille.

Toiminta on laajenemassa myös muille taide- ja kulttuurialoille. Pilotointien yhteydessä kehitetään etäpalveluja saavutettavuuden parantamiseksi. Kulttuuristen hyvinvointipalvelujen toivotaan nivellyvän myös osaksi sote-uudistusta.

Kuopion konservatorion TAKUULLA -hankkeiden ja Hyvinvointivoimalan projektijohtaja Eeva Mäkinen mukaan järjes-

telmää kehitetään vuosina 2016–2017 Taikuulla rakenteisiin -hankkeessa.

Sillä on kaksi tavoitetta, vakiinnuttaa Hyvinvointivoimalan toiminta ja luoda VOIMALA -malli. Toisena tavoitteena on kehittää taidelähtöisiä menetelmiä hyödyntäviä moniammatillisia palveluja kotija laitoshoidossa olevien vanhusten hyvinvoinnin tukemiseksi ja edistämiseksi.

– Erityisen tärkeää on etsiä ratkaisuja kotihoidossa olevien usein yksinäisyyttä ja turvattomuutta kokevien vanhusten arjen iloksi ja kuntoutuksen tueksi. Omahoi-

Tanssipaja Savon ammatti- ja aikuisopistolla.

toon kiinnitetään huomiota ja sitä edistetään viimeisimmällä tutkimustiedolla.

Henkilöstöstä valikoidaan taiteilijoiden työpareiksi taide- ja kulttuurimenetelmien oppimisesta kiinnostuneita eri alojen ammattilaisia. Työpajat kestävät muutamasta kuukaudesta lukuvuoteen, jolloin syntyvä uusi osaaminen ehtii juurtua työpaikoille.

Uusi toimintakulttuuri

Kyse on myös uudenlaisen moniammatillisen kulttuurin luomisesta. Lähivuosikymmeninä työelämä on murroksessa, uusia ammatteja kehitetään ja arvioiden mukaan kolmasosa nykyisistä ammateista katoaa.

Tulevaisuudessa on uusia, "ristiin pölyttäviä" koulutuksia ja ammatinkuvia. Tämä tarkoittaa muun muassa sitä, että olemassa oleviin ammatteihin ja työtehtäviin sisällytetään työmenetelmiä ja ammattiosaamista toisilta osaamisaloilta.

Mäkinen tavoittelee mallia, jossa Hyvinvointivoimala on osa Itä-Suomen rakenteita. Kokemusten mukaan pysyviä rakenteita luodaan parhaiten nivomalla kehittämissuorituksen tekoihin.

– Tämä antaa kouluttajille ja tutkijoille laboratorion tulevaisuuden työelämän tarpeisiin. Tulevan lukuvuoden aikana Voimala-konsortion eri alojen parhaat asiantuntijat ideoivat moniammatillista taidetta ja kulttuuria hyödyntävää osaamista ja yhteistyötä sekä kehittävät poikkisektorisen ja monialaisen täydennyskoulutuksen vanhustyön tueksi.

– Yhteiskehittämisen myötä voidaan muuttaa toimintamalleja hoito- ja hoivatyön, asiakkaiden ja työntekijöiden sekä koulutuksen näkökulmista. Toimintamme on herättänyt myös kansainvälistä kiinnostusta. Esittäydymme menestyksekkäästi Torinossa Sarastus -foorumissa ja sen seurauksena valmistemme Suomi-Italia -yhteistyötä.

Savonia-ammattikorkeakoulun koulutusvastuujohtaja ja Hyvinvointivoimalan johtoryhmän puheenjohtaja Kaija Säski kehuu vuolain sanoin Eeva Mäkinen tarttuvaa innostusta ja pitkäjänteistä, ammattien

ja koulutusalojen rajoja rikkovaa työtä.

Savonia-ammattikorkeakoulu on aktiivinen yhteistyökumppani Voimalassa, koska Savoniassa on juuri oikeat koulutusalat sekä tutkimus- ja kehittämistoiminta moniammatillisen osaamisen kehittämiseksi: sosiaali- ja terveysala, kulttuuriala sekä liiketalous. Säski vakuuttaa.

– Meillä alkaakin ainutlaatuinen ja ensimmäisenä Suomessa Wellness-liiketoiminnan tradenomikoulutus syksyllä 2017. Näin ennakoimme sosiaali- ja terveysalan murrosta, jossa kysyntää on myös alan business-osaajille.

Hyvinvointivoimalan valmistelu alkoi 2009 Kuopion konservatorion, Kuopion kaupungin ja Kuopio Innovation Oy:n yhteistyönä. Kesäkuussa 2016 konsortiossa on kymmenen jäsentä: Savonia-ammattikorkeakoulu Oy, Kuopion konservatorion kannatusyhdistys ry, Itä-Suomen yliopisto, Kuopion Innovation Oy, Kuopion kaupunki, Pohjois-Savon sairaanhoitopiirin kuntayhtymä, Savon koulutusyhtymä, Kuopion Invalidit ry:n Tukipilari, Taideyliopiston Sibelius-Akatemian Kuopion yksikkö, ja Tohtori Matthias Ingmanin säätiö. □

Projektijohtaja Eeva Mäkinen tavoittelee mallia, jossa Hyvinvointivoimala on osa Itä-Suomen rakenteita.

Musiikkipaja vastasyntyneiden teho-osastolla.